

เทศน์เช้า วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นสัจธรรมที่ยั่งยืนนะ วิมุตติสุขๆ พ้นจากวัฏฏะ พ้นจากโลก พ้นจากการเปลี่ยนแปลง

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า การไป สมมุติบัญญัติๆ สมมุติมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บัญญัติคือสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ ถ้าใครฝึกหัดใจ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

ปฏิเวธคือความรู้จริงใจ

ความรู้จำ ความรู้จำเราก็อู้อ เราก็อู้อใจ มีการศึกษามีความเข้าใจทั้งนั้น มีสติมีปัญญา มันเป็นเรื่องสติปัญญาทางวิชาการ วิชาการเราก็อู้อแล้วเรามา เราทำเป็นวิชาชีพ แล้วเราส่ง ต่อให้ลูกหลานของเราไปใจ ให้ความเจริญ ให้ความยั่งยืนกับโลกนี้

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาอบรมบ่มเพาะใจ

“เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง”

ดูเป็นความว่าง มันว่างเปล่าใจ มันว่างเปล่าๆ แล้วมันมีจริงไหมละ เห็นไหม สมมุติใจ

สมมุติบัญญัติ สมมุติบัญญัติทางวิชาการทำให้สุขภาพชีวิตของเราเจริญออกมาขึ้นมา คุณภาพชีวิต สิ่งที่ว่าอายุขัยของคนมันยั่งยืนขึ้น การบำรุงรักษาขึ้นมา ทางวิชาการมันเจริญใจ เจริญขึ้นมา การแก้ไขความเจ็บไข้ได้ป่วยใจ แต่สัจธรรม บัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ร่างกายนี้เป็นรวงรังของโรค เป็นที่อยู่อาศัยของโรค มันเป็นบุญเป็นบาปของคน

เวลาบาปของคน เห็นไหม ผู้ที่ทำคุณงามความดีมา ทำบุญกุศลมา ไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยเลยใจ เวลาเห็นคนเจ็บปวดๆ แอดๆ นะ มันถึงงนะ เฮ้ย! มันเป็นอะไรกันวะ คนไม่เคยเป็นนะ

คนไม่เคยเป็นมันก็ไม่เป็น มันก็ไม่รู้ ใ้คนเคยเป็นก็เป็นอยู่อย่างนั้นแหละ ช้าๆ ซากๆ เจ็บไข้ได้ป่วยอยู่อย่างนั้นนะ เห็นไหม กรรมของสัตว์มีศีล ๕ ศีล ๕ มนุษย์สมบัติๆ ไง

มนุษย์สมบัติ ศีล ๕ ศีล ๕ คนที่เราดูแลบำรุงรักษา เราช่วยชีวิตของคนอื่นไว้ เราปกป้องดูแลเขา ชีวิตจะยั่งยืนไง เวลาคนชีวิตมันสั้นไง มันตัดทอนชีวิตเขา

เวลาคนเกิดมา มีบาป เวลาบ้านแตกสาแหรกขาด บ้านแตกสาแหรกขาด เขาว่าใ้พวกพรานป่าไง เวลามันไปเอารังนก ไปเอาลูกนกเอามาเป็นสินค้า เอามาค้าเอามาขาย มันพรากลูกพรากแม่ พรากชีวิตเขา

ดูปางช้าง เห็นไหม มันไปยิงแม่ช้าง แล้วมันก็เอาลูกช้างมา เอาไปฝึกหัด เอาไว้เป็นอาชีพ นั้นนะมันสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นนะ

กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ใครสร้างบุญสร้างกุศลมากน้อยขนาดไหน ถ้ากรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมมุติบัญญัติๆ เวลาสมมุติ จริงตามสมมุติ ชีวิตนี้มันจริงๆ ทั้งนั้นนะ แต่มันจริงแค่อายุขัย เพราะมันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเป็นผลของวัฏฏะไง มันถึงว่าเป็นสมมุติ สมมุติเกิดจากคุณงามความดีมันก็เป็นสมมุติที่ดีงาม ถ้าสมมุติที่มันทุกข์มันยาก แล้วมันทุกข์มันยาก ใครเป็นคนทำให้ละ เราทำมาทั้งนั้นนะ

บัญญัติๆ สัจจะกรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เวลาศึกษาเล่าเรียนแล้วเราฝึกหัดปฏิบัติของเรา มันเป็นหนทาง มัคโค ทางอันเอก มันเป็นหนทาง หนทางการพ้นจากทุกข์ มันไม่มีในศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น มีแต่ในพระพุทธศาสนา

บำเพ็ญตบะธรรมๆ เขาบอกเป็นการทรมานตนเอง เป็นการทรมานกิเลสไง แต่ถ้ามันเป็นความถูกต้องชอบธรรมไง นี้มัคโค ทางอันเอก ถ้าไม่ถูกต้องชอบธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการปฐมเทศนาเลย

“เทวเม ภิกฺขเว ทางสองส่วนไม่ควรเสพ”

ใ้ที่ว่ามันเสพสุขๆ ที่มันจะมีความดีของมัน มันไม่มี ใ้ที่มันทุกข์มันยากของมัน มันก็ทุกข์ยากลำบากเปล่า ทางสองส่วนไม่ควรเสพ แล้วโลกนี้มีทางสองส่วนนี้แหละ แต่ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ

เจ้าอาสวักขยญาณ ทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ แล้ววาง
ธรรมวินัยนี้ไว้ใจ แล้วเราศึกษาเล่าเรียน ศึกษาเล่าเรียนด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยกิเลสตัณหา
ความทะยานอยากของคนใจ ถ้าคนมันชอบ ก็ชอบๆ

ถ้าคนมันไม่ชอบนะ มันปลอมมาตั้งแต่ต้นนะ พระไตรปิฎกนี้ใครเขียนมา ใครยึดยึด
มา พุทธพจน์ๆ คนนั่นก็อ้าง คนนี้ก็อ้างโลกมันจะแตก

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โลกนี้เป็นอจินไตย มันจะแตกมาจากไหน
วะ ใจโลกแตกๆ หลอกชาวบ้านได้เยอะนัก

สิ่งที่มันยึดยึด “เป็นพุทธพจน์ๆ”

พุทธพจน์องค์ไหนวะ ในพระไตรปิฎกบอกไว้ โลกนี้เป็นอจินไตย อจินไตย ๔ นะ พุทธ
วิสัย กรรม ฌาน โลก

ฌาน ฌาน ฌาน ความสงบ อจินไตยเขียว เพราะเป็นอจินไตยใจ คนคาดการณ์กันไม่ได้
ใจ มันเลยหลอกหลงใจ ใจพวกปฏิบัติปฏิบัติบูชากิเลสใจ มันก็ไปตามกิเลสนั่นแหละ

ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระไตรปิฎก มรรค ๘ มันก็เอาเมตร
หนึ่งเลย ๕๐ เซนติ์ สายกลาง

เฮ้ย! ใจนั่นมันมาตรวัดนะมึง ชั่งกิโล ครึ่งกิโลก็สายกลาง

“ทางสายกลางบอกมา” นักวิทยาศาสตร์ ทางสายกลาง

ทางสายกลางมันอยู่ที่จิตนิสัย จิตของคน โทสจริต โมหจริต โลกจริต

ใจคนที่ไม่ลุ่มไม่หลง มันก็ไม่หลงนะ หลอกขนาดไหนมันก็ไม่เชื่อ ใจคนมันจะหลงนะมึง
ไม่ต้องหลอกหรอก กูวิ่งไปหาเม็งเลย แล้วมันทางสายกลางของใครล่ะ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเวลาท่านฝึกหัดปฏิบัติ เฉพาะตนๆ เฉพาะตนเวลาเข้าด้ายเข้า
เข็ม เวลาเข้าด้ายเข้าเข็มมันจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา

จะเอาจริงเอาจังของใคร มันต้องเอาจริงเอาจังของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น

ผล ผลมันจะเกิดการปฏิบัติของบุคคลคนนั้น

ถ้าบุคคลคนนั้น ถ้ามันตรงจิต ตรงนิสัย ตรงกิเลสไป ก็เราเป็นโรคนี้ เราเป็นโรคของเรา มันก็ต้องรักษาตามอาการโรคของเราให้มันหายจากโรคสิ

ไอ้โรคของเราเป็นอย่างนี้ มันไปรักษาอีกโรคหนึ่ง แพทย์วินิจฉัยผิด

ไม่ใช่หอรอก แพทย์พาดินชย์ เขาเอาไว้ล้างกระเป่า

ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันเป็นจริงเป็นจังอย่างไร

ที่นี้ในวงกรรมฐาน วงกรรมฐานเขาแสวงหาครูบาอาจารย์ไป หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดประจำใจ แก้วแหวนเงินทองเป็นของหายาก มันมีอยู่ทั่วไป ในคอ ในมือคนมีอยู่ทั่วไป แหวนมีอยู่นั่นนะ เวลาแก้วแหวนเงินทองมันหาได้ยาก แต่ครูบาอาจารย์หาได้ยากยิ่งกว่า

ผู้รู้จริง ผู้รู้จริงรู้จริงมาจากไหน แต่มันก็มีผู้รู้จริงใช้ใหม่ เวลาโฆษณาชวนเชื่อ ผู้รู้จริงเขาพูดเลย คนรู้จริงเขามีนะ คนรู้จริงเขามี

แสดงว่าเขารู้ว่ามึงโกหกหรือไม่โกหก เขารู้ว่าจริงหรือเท็จใจ แต่ไอ้พวกเท็จมันก็สอนแต่ความเท็จ เพราะความเท็จนั้นมันหลอกลวงง่ายใจ

แต่ความจริงๆ ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย แต่คนพูดมันตาย เพราะพูดความจริงไปขวางผลประโยชน์เขาทั้งสิ้น แต่ถ้าเป็นความจริงๆ นี่ความจริงข้างนอกนะ

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง

ว่างใหม่ ปีใหม่ก็ผ่านไปแล้ว ผู้ที่มีผลรื่นเริงในหัวใจใจ เป็นวัฒนธรรมไม ชชาติหนึ่งก็ได้ประสบมาใจ ผู้ที่เขาไปทำหน้าที่ของเขาอะ อาบเหงื่อต่างน้ำดูแลความสงบสุข ก็ในพื้นที่เดียวกันนะ คนคนหนึ่งเขาไปทำงาน ไปทำตามหน้าที่ อีกคนหนึ่งหาประสบการณ์ชีวิตไป มันก็สมมุติทั้งนั้นนะ แล้วมันก็ผ่านไปแล้ว ผู้ที่เป็นธรรมๆ เราจึงตามสมมุติใจ เราเกิดมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดจากนางมหายา พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระบิดา พระมารดา เกิดจากโลกทั้งนั้นนะ แล้วเกิดจากโลกขึ้นมาอยู่กับโลกนี้แหละ อยู่กับสมมุตินั้นนะ

จริงตามสมมุติๆ แต่ถ้าเอาจริงเอาจังขึ้นมา ไปศึกษาค้นคว้ากับเจ้าลัทธิต่างๆ ก็ไม่เห็นมันมี เวลาศึกษาความเป็นจริงขึ้นมา ก็ด้วยอำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้เองโดยชอบ ถ้าโดยชอบคือความชอบธรรม

โดยทุจริต โดยการบิดเบือน โดยการอ้างอิง โดยการโทษกระแส โทษพระพุทธศาสนา

ลัทธิไหนเข้ามาเผยแพร่พระพุทธศาสนาในประเทศไทยนะ มาเผยแพร่ศาสนา นี้ออกเป็นพระพุทธศาสนา จะความเชื่ออะไรมันก็เอาพระพุทธรูปไปตั้งไว้ พระพุทธศาสนา เพราะเมืองไทยบอกว่า ถ้าเป็นพุทธมันเชื่อ แล้วมึงเชื่ออะไรวะ มึงเชื่ออะไรของเอ็ง

นี่ไง เวลาไปวัดไปวาขึ้นมา เข้าที่เขาไหว้กันนั้นนะ ใช้นั้นมันเป็นเทพารักษ์เฝ้าหน้าประตูโบสถ์ แล้วพระประธานอยู่ในโบสถ์ พระพุทธรูปอยู่ในโบสถ์ เขามาคุ้มครองดูแลพระพุทธศาสนา คุ้มครองดูแลสิ่งที่ดีงาม ชาวพุทธมันทิ้งเลยนะ

เวสสุวรรณ ไปกราบไปบูชาเวสสุวรรณ อ้าว! กูก็งั้นนะ พระพุทธศาสนาอะไรของเอ็งวะ

พระพุทธรูปนั่งเป็นพระประธานอยู่ในโบสถ์นั้นนะ เวสสุวรรณเป็นเทพารักษ์ที่คุ้มครองดูแล แล้วเอ็งกราบใคร เหมือนไปในบ้าน ปู่ตายายอยู่ในบ้านมันไม่สนใจ มันสนใจคนใช้ คนเปิดประตู เออ!

พระพุทธศาสนาไง ลัทธิความเชื่อใดจะเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยก็ต้องเป็นพระพุทธศาสนา แล้วก็เอาพระพุทธรูปไปตั้งเอาไว้ นี่เป็นพระพุทธศาสนา แล้วพิธีกรรม การกระทำมันเป็นใหม่

ผลของการประพฤติปฏิบัติ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาเริ่มต้นจากดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ

ดำริชอบ ดำริชอบคือความดำริถูกต้องชอบธรรม ถ้าดำริถูกต้องชอบธรรมแล้วเราจะทำอะไร เขาเหาะเหินเดินฟ้า ของเรานั้นทำความสงบของใจ

เหาะเหินเดินฟ้าไปเหนือยนะ เหาะเหินเดินฟ้าไป เดี่ยวจะไปเสื้อมข้างหน้าหมด เหาะเหินเดินฟ้ามันทำได้ ฌานสมาบัติทำได้ทั้งนั้นนะ แต่มันเป็นของประจำโลก มันมีมาก่อนองค์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

อย่างนั้นไม่ควรไป แต่จิตมันไป เวลาผู้ฝึกหัดปฏิบัติไปทางนั้นหมดนะ มันไปตามจิต ตามนิสัย นี่ไง สิ่งที่เป็นจิตเป็นนิสัย เป็นอำนาจวาสนาของคน ถ้ามีอำนาจวาสนาของคน ที่สร้างบุญญาธิการมา เขาไม่เชื่อเรื่องอย่างนั้น เขาไม่เชื่อเรื่องอย่างนั้นเพราะอะไร

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า การไว้ใจ กาลามสูตรฯ ห้ามเชื่อ ห้ามเชื่อ ห้ามเชื่อ เพราะอะไร เพราะว่ากิเลสตัดทอนความทะยานอยากมันอยู่ในอารมณ์ความรู้สึกของเราอยู่ด้วย มันชักนำของมันไปไง แล้ววิฤติภาวะเราก็อ่อนแอไป เราก็เชื่อสิ่งนั้นของมันไปไง แล้วมันเป็นจริงเป็นจังหรือไม่ละ เพราะอะไร เพราะมันเสื่อมหมดนะ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ชำนาญในวดี

หลวงปู่เจี๊ยะเน้นนัก ชำนาญในวดี ชำนาญในวดี

เพราะว่าท่านประพฤติปฏิบัติมา ได้เป็นพระสกิทาคามี ๒ ชั้น ตั้งแต่ที่วัดบ้านเกิดท่าน ขึ้นไปหาหลวงปู่มันไ้ ได้ ๒ ชั้น คำว่า “ได้ ๒ ชั้น” แสดงว่าท่านภาวนาเป็น ภาวนาเป็นหูตามัน สว่าง มันมองออก มันมองรู้ แต่พูดหรือไม่พูด

แล้วเวลามันมองออก เวลาเริ่มต้นท่านฝึกหัดปฏิบัติ ท่านบอก ท่านบวชตั้งแต่อายุ ๒๐ เป็นคนหนุ่มที่มีกำลังมหาศาล ทำสิ่งใดก็ทำได้ เวลาเข้าไปในวัดไง เวลาหลวงปู่กงมาท่านพา ประพฤติปฏิบัตินะ คนเฒ่าคนแก่อายุ ๗๐-๘๐ เขาก็นั่งของเขาได้ ใ้เราหนุ่มแน่นเลย นั่งสมาธิ สู้กับเขาก็ไม่ได้ คนหนุ่มคนแน่นทำไมมันทำงานอะไรในโลกทำได้หมด นั่งสมาธิภาวนาไม่ได้ ท่านติดตนเอง นี่ปัญญา

บวชมาแล้ววิณฑบาตชาวบ้านมากิน เสียข้าวสุกเขา เขาไม่ได้บวชเป็นพระเขายังนั่งภาวนาของเขาได้ โดยหลวงปู่กงมาท่านเป็นคนควบคุมดูแล ท่านมาบวชเป็นพระแท้ๆ นี่สติปัญญาของท่านไง ท่านถึงฮึดขึ้นมา ตั้งสติขึ้นมา แล้วพยายามฝึกหัดขึ้นมา ถือนิสสัยขิกไม่นอน ไม่นอน ไม่กิน เอาจริงเอาจัง ถ้าทำไม่ได้ก็ให้มันตายไปซะ มันเสียศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ทำไมมนุษย์คนอื่นเขาทำได้ ทำไมมนุษย์อย่างเราทำไม่ได้ เอาจริงเอาจังขึ้นมา เห็นไหม

เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา กว่ามันจะเจริญได้ พอเจริญแล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อม ของที่เราแสวงหาได้แล้วมันหลุดจากมือเราไป มันเจ็บช้ำน้ำใจมากขนาดไหน ฉะนั้น หลวงปู่เจี๊ยะท่านจะเน้นเลย ชำนาญในวดี ชำนาญในวดี

เพราะเวลามันเสื่อมไปแล้ว ที่มันจะฟื้นฟูขึ้นมา มันก็ฟื้นฟูขึ้นมาด้วยกรรมนี้แหละ มันก็ฟื้นฟูขึ้นมาด้วยกรรมฐาน ๔๐ ห้องนี้แหละ การฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ใครจะมีสติปัญญาอย่างน้อยขนาดไหน มันไม่เกินองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปได้

การทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ๔๐ วิธีการเพราะอะไร

เพราะคนเราเกิดมาจริตนิสัยมันแตกต่างกัน มันชอบแตกต่างกัน ทำให้สงบระงับเข้ามาให้ได้นะ ถ้าสงบเข้ามาได้มันเป็นศีล สมาธิ มันจะเกิดภาวนามยปัญญาไง เวลาปัญญามันเกิดมันเกิดขึ้นมา มันเป็นความมหัศจรรย์ในใจของท่านไง

เวลาท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเนะ เป็นความจริงในหัวใจของท่าน ท่านไม่พูดให้ใครฟังทั้งสิ้น ต้องหลวงปู่มันเท่านั้น หลวงปู่มันเท่านั้น เพราะคนไม่เป็น พูดไปมันบอกว่าหลวงปู่เจี๊ยะภาวนาผิด ไปถามใครก็บอกว่า เฮ้ย! มึงทำผิดแล้วแหละ มึงต้องมาทำถูกแบบกู แบบกูแบบว่าไม่รู้ทำอะไรเลยนี้ ใจที่รู้ๆ มันผิด ต้องอย่างกูนี้ ไม่รู้อะไรเลย แล้วไม่ได้ทำอะไรเลย อย่างนี้ถึงจะถูกให้กิเลสมันปิดหูปิดตาไปไง

ไม่พูดให้ใครฟังเลย ต้องคนรู้เท่านั้น

ขึ้นไปหาหลวงปู่มัน

“ผมภาวนาอย่างนี้ผิดไหมครับ”

“ถูก ใช้ได้”

“แล้วให้ผมภาวนาอย่างไรต่อไปครับ”

“ทำแบบเดิมนั่นแหละ ทำแบบเดิมที่ทำมา”

ทำแบบเดิมที่ทำมา เพราะทำแบบเดิมมาได้ถึงพระสภิกาคามี แล้วมันจะต่อไปเป็นพระอนาคามี ต่อไปถึงสิ้นกิเลสไป ทำแบบเดิมนั้นแหละ ถ้าทำแบบอื่นมันไม่ตรงกับจิตนิสัย ไม่ตรงกับกิเลสในใจของตน

แล้วจิตนิสัยเป็นคนที่รู้พื้นซุดคั้นขึ้นมาด้วยตนเองนะ เห็นคนอื่นเขาทำได้ เขานั่งภาวนาได้

นั่งภาวนาได้นั้นเป็นประเพณีวัฒนธรรม นั้นทำได้โดยแบบโลกๆ ด้วยกิริยา แต่ใจเขาจะเป็นหรือไม่เป็นนั่นอีกเรื่องหนึ่งนะ แต่ของเราเพราะเห็นกิริยาอย่างนั้น เห็นการกระทำอย่างนั้น มันเป็นรูปแบบ เราจะเอาจริงเอาจังของเราขึ้นมา เราจะทำให้ได้แบบนั้นไป พอทำแบบนั้นขึ้นมา ด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยภาวนามยปัญญาที่มันเกิดขึ้น มันถึงเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง มันถึงได้แยกแยะไป การพิจารณากายๆ ไง

แล้วเวลาหลวงปู่มันท่านฝากไว้ไฉ่ ฝากไว้กับหลวงปู่ขาว

คนภาวนามันรู้ถึงค่ายกลของกิเลสนะ บุคคล ๔ คู่ แล้วคู่ที่ลึกลับซับซ้อนขึ้นไปข้างบน มันยิ่งยากกว่านี้มากนัก ฉะนั้น ถึงฝากขึ้นไปเลย ฝากพระที่ปฏิบัติ ฝากพระที่มีจิตนิสัย ฝากพระที่มีอำนาจวาสนา ฝากกับหลวงปู่ขาวไว้ เพราะหลวงปู่ขาว หลวงปู่มันยืนยันว่าท่านได้ตรวจสอบแล้วว่าหลวงปู่ขาวเป็นพระอรหันต์แน่นอน

ฝากหลวงปู่เจี๊ยะกับหลวงปู่จวนไว้กับหลวงปู่ขาว ต้องให้ไปอยู่กับหลวงปู่ขาว ต้องให้หลวงปู่ขาวคุ้มครอง

ทั้งหลวงปู่จวน หลวงปู่เจี๊ยะไปหาหลวงปู่ขาว หลวงปู่ขาวจะถามคำเดียว “ม้างกาย ม้างกาย ม้างกายหลายป”

หลวงปู่เจี๊ยะท่านบอกเลย “ม้างกายครับ ม้างกายหลาย ม้างกายหลาย”

ม้างกาย การพิจารณากาย แนวทางสติปัญญา ๔

แนวทางสติปัญญา ๔ ของบัญญัติไว้ในพระพุทธศาสนา ปริยัติ ปฏิบัติ ในแนวทางของการประพฤติปฏิบัติต้องทำความเข้าใจเข้ามา มีฐานของสัมมาสมาธิยกขึ้นสู่มัดโค ยกขึ้นสู่ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาพร้อมกับงานชอบ งานชอบ งานทำความเข้าใจเข้ามาเพื่อเอากำลัง งานยกขึ้นสู่วิปัสสนาเพื่อการใช้ปัญญา

งานชอบ ชอบในการทำกำลังของใจขึ้นมา

งานชอบในการวิปัสสนาด้วยภาวนามยปัญญา

เวลามันชอบธรรมๆ เห็นไหม ชำนาญในวสี ชำนาญในวสี วสีคือการกระทำ วสีคือการเข้าและการออก วสีคือประสบการณ์ของจิต ชำนาญในวสี

งานอื่นงานใดในโลกนี้เรื่องของเขา งานของเรายิ่งใหญ่ แล้วถ้าทำได้ความเป็นจริง เวลามันเป็นจริงขึ้นมาแล้ว ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง” เราก็อธิบายได้ ทางวิทยาศาสตร์เราก็คิดได้ “เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง” มันเป็นสมมุติบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราฝึกหัดขึ้นมา

“เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง”

ปีใหม่ก็เพิ่งผ่านไป เรายังมีรสชาติอยู่กับมันใหม่ กลับมาถอนอดีตตามุทิติ อตุตา หิ อตุตโน นาโต ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนเป็นผู้เห็นความว่างจากภายนอก เพราะมีตนถึงเห็นเขา ไม่มีตนจะเกิดขึ้นได้อย่างไร มันก็เป็นของที่ว่างเปล่า แต่เพราะเรามีกิเลส มีตัณหา เราถึงมองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วกลับมาถอนอดีตตามุทิติ อตุตา อตุตโน ตัณที่มันมีตนที่มองออกไป

ถ้าไม่มีตัวมีตน มันจะรับรู้ได้อย่างไร

คนพลั้งเผลอก็ไม่รับรู้อะไรทั้งสิ้น คนมีสติปัญญา มองด้วยสติด้วยปัญญา แล้วกลับมาถอนตัวตน กลับมาถอนไอ้สิ่งที่คิดขวาง ว่างอยู่นั่นแหละ กิดขวางเข้าไปในวิภวภูมิจิตขวางเขาไป ทุกๆ คน กิดขวางแม้แต่ตัวเอง หลอกตัวเองว่าตัวเองยิ่งใหญ่ ทั้งๆ ที่ว่าจะโดนกิเลสมันพลิกมัน

เพลง หลอกหลวงให้เข้าไปจมอยู่กับสมมุติบัญญัตินั้น ไม่รู้เห็นสิ่งใด ไม่มีที่มาที่ไป ไม่มีเหตุไม่มี
ผล บรรลุธรรมได้อย่างไร เอวัง